

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN PHÚ NHUẬN

TRƯỜNG THCS ĐỘC LẬP

HƯỚNG DẪN TỰ HỌC

MÔN: SINH HỌC 9

NĂM HỌC 2021- 2022

-----oOo-----

Tuần 2:

DI TRUYỀN VÀ BIẾN DỊ

Chương I: CÁC THÍ NGHIỆM CỦA MENĐEN

TIẾT 3

Bài 2: LAI MỘT CẶP TÍNH TRẠNG (tiếp theo)

III. Phép lai phân tích

* Một số khái niệm :

- Kiểu gen là tổ hợp toàn bộ các gen trong tế bào của cơ thể.
- Thể đồng hợp: kiểu gen chứa cặp gen gồm 2 gen tương ứng giống nhau. Ví dụ: AA, aa, ...

- Thể dị hợp: kiểu gen chứa cặp gen gồm 2 gen tương ứng khác nhau. Ví dụ: Aa.

*Xét ví dụ: (SGK)

* Kết luận:

- Phép lai phân tích là phép lai giữa cá thể mang tính trạng trội cần xác định KG với cá thể mang tính trạng lặn. Nếu kết quả phép lai là đồng tính thì cá thể mang tính trạng trội có KG đồng hợp trội (phép lai Hoa đỏ AA x Hoa trắng aa), còn kết quả phép lai là phân tính thì cá thể đó có KG dị hợp (phép lai Hoa đỏ Aa x Hoa trắng aa)

IV. Ý nghĩa của tương quan trội- lặn

- Trong chọn giống, vận dụng tương quan Trội-Lặn, người ta có thể xác định được các tính trạng trội và tập hợp nhiều gen trội quý vào 1 cá thể để tạo ra giống có giá trị kinh tế cao.
- Trong sản xuất, để tránh có sự phân li tính trạng (xuất hiện tính trạng xấu), người ta phải tiến hành lai phân tích để kiểm tra độ thuần chủng của giống.

V.Trội không hoàn toàn: Không dạy (vì vượt quá yêu cầu)

*****Bài tập.**

Bài 1: Cho 2 giống cà chua quả đỏ thuần chủng và quả vàng thuần chủng giao phấn với nhau thu được F₁ toàn quả đỏ. Khi cho F₁ giao phấn với nhau thì tỉ lệ KH ở F₂ như thế nào? Cho biết màu quả chỉ do một nhân tố di truyền qui định

Giải

Bước 1: Quy ước gen:

- + Gen A quy định cà chua quả đỏ
- + Gen a quy định cà chua quả vàng
- + **Kiểu gen** cà chua quả đỏ thuần chủng là AA
- + **Kiểu gen** cà chua quả vàng thuần chủng là aa

Bước 2: Viết sơ đồ lai:

P: ♂ AA (quả đỏ) x ♀ aa (quả vàng)
G_P: A a
F₁ Aa

Bước 2: Kết luận: Kiểu gen: 100% Aa

Kiểu hình: 100% quả đỏ

- Khi cho F₁ giao phấn

F₁ x F₁: ♂ Aa (quả đỏ) x ♀ Aa (quả đỏ)
G_P: A, a A, a
F₂

♂ \ ♀	A	a
A	AA	Aa
a	Aa	aa

- Kết luận:

Kiểu gen : 25% AA: 50% Aa : 25 % aa

Kiểu hình : 75% hoa đỏ: 25% hoa trắng

Bài 2: Ở chuột tính trạng **lông đen là trội hoàn toàn so với lông trắng. Khi cho chuột đực lông đen giao phối với chuột cái lông trắng thì kết quả sẽ như thế nào?**

Giải

Bước 1: Quy ước gen:

- + Gen A quy định lông đen
- + Gen a quy định lông trắng
- + **Kiểu gen** Chuột đực lông đen là AA hoặc Aa
- + **Kiểu gen** Chuột cái lông trắng là aa

Bước 2: Viết sơ đồ lai:

Do chuột đực lông đen là trội có 2 kiểu gen AA và Aa nên có 2 trường hợp xảy ra

- * Trường hợp 1:**

P : ♂ AA (lông đen) x ♀ aa (lông trắng)
G_P : A a
F₁ : Aa

Bước 3: Kết luận

- Kiểu gen 100% Aa
- Kiểu hình 100% lông đen

* Trường hợp 2:

P: ♂ Aa (lông đen) x ♀ aa (lông trắng)

G_P: A, a a

F₁

♀ \ ♂	A	a
	Aa	aa

Kết luận:

Kiểu gen : 50% Aa: 50% aa

Kiểu hình : 50% lông đen: 50% lông trắng

Tiết 4- Bài 3: LAI HAI CẶP TÍNH TRẠNG

I. Thí nghiệm của Mendel

1. Thí nghiệm.

- Lai hai bố mẹ thuần chủng khác nhau về 2 cặp tính trạng tương phản.

P: Vàng, trơn x Xanh, nhăn

F₁: Vàng trơn

F₂: 9 vàng trơn;
3 vàng nhăn;
3 xanh trơn;
1 xanh nhăn.

2. Kết luận (Nội dung định luật phân ly độc lập)

Khi lai 2 cơ thể bố mẹ thuần chủng khác nhau về 2 cặp tính trạng tương phản di truyền độc lập với nhau cho F₂ có tỉ lệ mỗi KH bằng tích các tỉ lệ của các tính trạng hợp thành đó.

II. Biến dị tổ hợp.

- Trong sự phân li độc lập của các cặp tính trạng có sự tổ hợp lại các tính trạng của P làm xuất hiện các kiểu hình khác P (bố, mẹ), hiện tượng đó gọi là biến dị tổ hợp.

* Lưu ý: Biến dị tổ hợp xuất hiện phong phú ở những loài sinh sản hữu tính.

***Hướng dẫn về nhà :

- Học bài và trả lời các câu hỏi cuối bài.
- Đọc và xem trước bài mới:

- + Giải thích kết quả thí nghiệm của MenĐen.
- + Điều kiện nghiệm đúng của quy luật phân li độc lập.
- + Ý nghĩa của quy luật phân li độc lập.
- + Kẻ bảng 5/ SGK vào vở.